

راهنمای

استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان

(کد: HSE-GU-H-132(1)-85)

امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست
واحد بهداشت

راهنمای: استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان	شرکت ملی گاز ایران امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست	صفحه ۱ از ۵ فهرست
--	--	----------------------

موضوع	صفحه
مقدمه	۲
۱. هدف	۳
۲. دامنه کاربرد	۳
۳. تعاریف	۳
۴. منابع	۳
راهنمای استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سمپاشی و مبارزه با آفات و جوندگان ۴	

مقدمه:

این راهنما به منظور چگونگی بهره برداری از فعالیت شرکت های ارائه کننده خدمات سمپاشی و مبارزه با آفات و جانوران موذی در جهت به حداقل رساندن و یا نابودی حشرات و جوندگان در کلیه نواحی شرکت ملی گاز ایران تهیه گردیده است.

از آنجایی که جوندگان و آفات در محیط زندگی انسان سبب بیماری های مختلف می شوند، از این رو مبارزه با آنها در اسرع وقت و با روش علمی و استاندارد، می تواند خسارات اقتصادی و انسانی ناشی از آنها را به حداقل ممکن برساند. در این راستا با استفاده از سایر روش های کنترلی چون پاکسازی محیط و بهسازی و بهبود شرایط ساختمانی، همراه با مبارزه شیمیایی می توان گام های موثر در مبارزه با آفات و جوندگان به کار برد. به همین منظور واحد بهداشت HSE اقدام به تهیه راهنمای فوق نموده است و امید دارد گامی هر چند کوچک ولی موثر در جهت پیشبرد اهداف بهداشتی و سلامت کارکنان و کاهش بیماری ها و آفت ها به عمل آورد.

این مجموعه پس از بررسی پیشنهادات کارشناسان بهداشت تغییر یافته و به عنوان ویرایش یک تهیه شده است. در همین راستا و بر اساس بهبود روش ها و برنامه های بهداشتی، مسئولین و کارشناسان محترم بهداشت کار/ صنعتی می توانند پس از اجرا، پیشنهادات اصلاحی خود را از طریق روسای محترم HSE شرکت های ذیربط به امور HSE شرکت ملی گاز ارسال نمایند. اقدامات اصلاحی در ویرایش آتی مد نظر قرار خواهد گرفت و شرح آن در همین قسمت درج خواهد شد.

لازم به ذکر است مجموعه حاضر برای مدیریت بازرگانی (قسمت مقررات و روش های پیمانی) نیز ارسال شده است تا پس از بررسی در قالب تیپ پیمان در اختیار شرکت ها و مناطق تابعه قرار گیرد.

در صورت نیاز، اقدامات تکمیلی مورد نظر نیز بصورت متمم به این مجموعه اضافه و ارسال خواهد شد.

صفحه ۳ از ۵ HSE-GU-H-132(1)-85	شرکت ملی گاز ایران امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست	راهنمای: استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان
--	---	---

۱. هدف:

استفاده بهینه، صحیح و مطابق با استاندارد از خدمات تخصصی ارائه شده مربوط به سم پاشی و طعمه گذاری توسط شرکت های مجری این گونه خدمات

۲. دامنه کاربرد:

کلیه واحدهای زیرمجموعه شرکت ملی گاز ایران و اماکنی که به نحوی از انحاء در اختیار شرکت ملی گاز ایران قرار دارد.

۳. تعاریف:

- ۱-۳. **شرکت ها/مناطق:** شرکت ها و مناطق تابعه شرکت ملی گاز ایران
- ۲-۳. **شرکت های ارائه کننده خدمات:** شرکت ها و موسسات ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان
- ۳-۳. **آفات و جوندگان:** آفات، جوندگان و سایر موجوداتی که در محیط های کار، اماکن عمومی و منازل مسکونی موجب ایجاد و انتقال بیماری و مزاحمت جسمی و روانی در انسان می گردند.
- ۴-۳. **مبارزه با حشرات و جانوران موذی (جوندگان):** عبارت است از کلیه روش های مبارزه اعم از فیزیکی (بهسازی محیط)، شیمیایی و سایر روش ها جهت کنترل حشرات و جوندگان در اماکن عمومی و محیط زندگی به نحوی که اثرات سوء بر محیط زیست و اکوسیستم نداشته باشند.

۴. منابع:

- آیین نامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ضوابط فعالیت شرکت های خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی
- شرکت ملی صنایع پتروشیمی، مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست، آیین نامه استفاده از خدمات تخصصی شرکت های مبارزه با آفات و جوندگان به شماره HSE-602-01

صفحه ۴ از ۵ HSE-GU-H-132(1)-85	شرکت ملی گاز ایران امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست	راهنمای: استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان
--	---	---

راهنمای استفاده تخصصی از شرکت های ارائه کننده خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان

- جهت کنترل زیان های ناشی از حشرات و جوندگان (خسارت بهداشتی و صنعتی) شرکت ها/ مناطق می توانند از خدمات شرکت های ارائه کننده خدمات که دارای مجوز لازم و معتبر از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشند، استفاده نمایند.
- شرکت ها/ مناطق در صورتی مجاز به عقد قرارداد با شرکت های ارائه کننده خدمات می باشند که برگه صلاحیت آنها را رویت نمایند. شماره، تاریخ و دانشگاه صادر کننده مجوز بایستی در قرارداد ذکر شده و تصویر آن پیوست قرارداد شود.
- مجوزهای صادره از وزارت جهاد کشاورزی جهت عقد قرارداد با شرکت های ارائه کننده خدمات جهت فعالیت در شرکت ها/ مناطق فاقد اعتبار می باشد.
- کارشناسان بهداشت HSE شرکت ها/ مناطق می بایست بر احراز تمام شرایط مذکور در این آئین نامه جهت عقد قرارداد و نیز مراحل اجرای عملیات مبارزه با آفات و جوندگان، بر روند اجرای برنامه ها، سموم و مواد شیمیایی مصرفی، اقدامات پیش و پس از طعمه گذاری یا سمپاشی تا مراحل نهایی جمع آوری لاشه ها و ضد عفونی محل نظارت نماید.
- کارشناسان بهداشت HSE شرکت ها/ مناطق می بایست پیش از انجام اقدامات، شرح دقیق روش های اجرائی، نوع و مقدار مواد مصرفی، اقدامات احتیاطی و مسایل مربوطه را اخذ نموده و از صحت علمی و کاربردی موارد فوق و نیز حسن اجرای آنها کسب اطمینان نماید. بدیهی است شرکت های مزبور ملزم به دادن اطلاعات کامل و دقیق به واحد بهداشت HSE می باشند.
- شرکت های ارائه کننده خدمات بایستی دارای محل و شرایط مناسب به شرح ذیل باشند:
 - الف) محلی که در مجوز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ذکر شده است باید دارای دفتر کار مناسب، آدرس و تلفن ثابت باشد.
 - ب) محل مذکور در بند الف باید دارای انبار مواد شیمیایی با شرایط ذکر شده در دستور العمل اداره کل سلامت محیط و کار وزارت بهداشت باشد.
- شرکت ارائه کننده خدمات بایستی حداقل دارای دو تیم انجام اقدامات کنترلی با حضور دو نفر آموزش دیده و حداقل تحصیلات دوره راهنمایی باشند.
- شرکت ارائه کننده خدمات بایستی نیروی کار آموزش دیده و بیمه شده به تعداد کافی جهت انجام برنامه کنترلی داشته باشد.
- حضور مسئول فنی شرکت ارائه کننده خدمات که مجوز وزارت بهداشت برای شرکت به نام او صادر شده است در تمام مدت انجام اقدامات کنترلی در محل ضروری است.

۱۰. شرکت های ارائه کننده خدمات بایستی دارای تجهیزات متناسب با اجرای برنامه های کنترلی و نیز وسایل ایمنی جهت تیم های عملیاتی با تائید واحد بهداشت HSE شرکت ها/ مناطق باشند.
۱۱. عملیات کنترلی علیه جوندگان صرفاً محدود به طعمه گذاری نبوده و شامل تمام مراحل شناسایی کلنی های فعال، طعمه گذاری مجدد، مسدود کردن کلنی های غیر فعال، جمع آوری و معدوم سازی لاشه ها می باشد و شرکت های ارائه کننده خدمات طرف قرارداد بایستی تمام موارد و مراحل فوق را انجام دهند.
۱۲. شرکت های ارائه کننده خدمات بایستی ضوابط فعالیت شرکت های خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی وزارت بهداشت را دقیقاً دارا بوده و رعایت نمایند. عدول از هر کدام از شرایط آئین نامه مذکور منجر به لغو قرارداد خواهد شد.
۱۳. شرکت های ارائه کننده خدمات موظفند برنامه های زمانی و نیز نکات کاربردی در امر مبارزه با جوندگان و آفات را که توسط مسئول یا کارشناس بهداشت ارائه می گردد را اجرا نمایند.
۱۴. پیش از عقد قرارداد بایستی مفاد این راهنما در اختیار شرکت متقاضی انجام خدمات سم پاشی و مبارزه با آفات و جوندگان قرار گیرد. عقد قرارداد هر شرکت ارائه کننده ای خدمات با هر کدام از شرکت ها/مناطق به معنای اطلاع آنها از مفاد این راهنما می باشد.